

ČTS:PSC-2018/2002

V Praze dne 29.3.2002

U S N E S E N Í

Podle ust. § 159a odst. 1 tr. řádu o d k l á d á m

trestní oznámení Ing. Karla Frančeho, nar. 3.3.1949, bytem Brandýs nad Labem, Chobotská 1728, zástupce společnosti ACS Brandýs nad Labem, v.o.s., IČO 46354298, se sídlem Vysoká Libeň, okr. Mělník, pro podezření ze spáchání tr. činu "Zneužívání informací v obchodním styku" dle ust. § 128, odst. 2, odst. 4 tr. zákona, kterého se měli dopustit blíže nespecifikované bankovní ústavy ČR tím, že v letech 1994 a 1995 zatajili vládní garance USA ve výši cca 12 mil. USD a cca 1,8 mil. USD, které byly poskytnuty společnosti ACS Brandýs nad Labem na finanční zajištění úvěru u České spořitelny a.s. a Komerční banky a.s. na projekt vybudování satelitní telekomunikační technologie systému SKYSTAR PLUS,

neboť v dané věci nejde o podezření z tr. činu a není na místě věc vyřídit jinak.

O d á v o d n ě n í

Na základě podaného tr. oznámení Ing. Karla Frančeho, nar. 3.3.1949, bytem Brandýs nad Labem, Chobotská 1728, zástupce společnosti ACS Brandýs nad Labem v.o.s., IČO 46354298, se sídlem Vysoká Libeň, okr. Mělník, bylo prováděno zdejší součástí Policie ČR a OŘP Mělník šetření dle ust. § 158 tr. řádu.

Dne 8.9.2000 podal ve věci vysvětlení Ing. Karel Franče, tento uvedl, že v roce 1993 požádal jménem předmětné společnosti o úvěr ve výši 168 mil. Kč u Českém spořitelny a.s., za účelem dovozu nové satelitní telekomunikační technologie systému SKYSTAR PLUS, bylo rozhodnuto, že úvěr bude poskytnut za předpokladu bankovního jištění. Tehdy paralelně jednal s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou a.s. o poskytnutí bankovní garance v rámci podpory podnikatelů. Dále uvedl, že také písemně požádal prezidenta USA, který se chystal v lednu 1994 do ČR, o pomoc v poskytnutí bankovní garance pro jeho úvěrující banku ČS a.s.. Výsledkem této korespondence bylo, že přibližně týden před příjezdem prezidenta Clintona byla společnosti poskytnuta ČMZRB a.s. záruka. Dále ze strany USA byl někdy v únoru 1994 zaslán zřejmě cestou ČNB cenný papír ve prospěch společnosti ACS. Když se toto ČMZRB a.s. dozvěděla, zjistila, že úvěr je dvakrát jištěn a rozhodla se svoji bankovní záruku do ČS a.s. stáhnout, k tomu v polovině roku 1994 také i došlo. Ze strany ČS a.s. poté byla garance z USA zapírána a po několikerém přerušení úvěru a stupňování požadavku banky na zajištění úvěru vše vyvrcholilo na přelomu roku 1994 - 1995, kdy čerpání úvěru bylo zastaveno, v té době nebylo dočerpáno 45 mil. Kč, čímž došlo k zastavení plánovaných projektů.

Ing. K. Franče uvedl, že o dvojím zajištění úvěru a příchodu garance z USA se dozvěděl od pana Tomáše Skučka pracovníka ČMZRB a.s. v prosinci roku 1995 i od pana Ing. Petra Biláka z centrály ČS a.s.. Zastavením financování společnosti v rozporu s úvěrovou smlouvou došlo k nedokončení plánovaného rozvoje a následnému vynášením konkursu, tím došlo k odstranění společnosti ACS z trhu.

Dále ing. Franče uvedl, že v roce 1994 zpracovával obchodní projekt ve výši cca 1,7 mld. USD, který cestou českých zprostředkovatelů odesíal do USA. Během následujícího roku byl vyzván KB.a.s., kde žádal o úvěr, o předložení podnikatelského záměru s tím, že banka nemá klienta, který by se zabýval telekomunikačními službami. Následně v okamžiku, kdy do této banky došla US bankovní garance ve výši 1,7 mld USD, bylo jednání s KB ukončeno a garance skončila v držení a portfoliu ČSOB a.s., kde ještě v květnu 1999 byla. Informace o této bankovní garanci byla bankami utajována a výsledkem jeho pátrání bylo, že na obě dvě garance je prohlášeno ČNB informační embargo.

Pan Ing. Karel Franče také doložil do spisového materiálu dopisy, které v této věci zasílal bankám, ministru vnitra a dalším institucím. V těchto dopisech jsou uváděny stejné skutečnosti jako při podání vysvětlení, pouze je jen blíže vysvětleno, že bankovní garance poskytl FED USA, žádné další údaje k těmto garancím však nedokázal uvést, neboť je nikdy ve skutečnosti neviděl. Také uváděl, že jeho garance jsou v současné době v portfoliu ČSOB a.s. a kapitál je čerpán jinými subjekty.

Na základě výpovědi Ing. K. Franče a jeho doložených dopisů, byly požádány dotčené banky o vyjádření se k výše uvedeným garancím, přičemž v žádosti jim byly okolnosti blíže vysvětleny.

Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s. se sídlem Praha 1 v této věci zbabila mlčenlivosti bývalého zaměstnance Ing. Tomáše Skučka r.č. 490418/268, který uvedl, že se na jejich banku obrátil Ing. Franče se žádostí financování svého projektu, byl upozorněn na to, že banka neposkytuje financování, ale pouze bankovní záruky k úvěrům u jiných bank. Klient si skutečně zajistil úvěr u jiné banky a úvěr mu byl tedy zaručen zárukou ČMZRB a.s. v řádu desítek mil. Kč. Dále uvedl, že garance nemohla být zrušena, neboť je bezpodmínečná v rámci smlouvy a časově omezena, druh a platnost garance však již není schopen přesněji definovat, nikdy s panem Ing. Frančem nemohl mluvit o příchodu vládní garance z USA, neboť takovou garanci banka nikdy nemohla obdržet, pravděpodobně mohl s Ing. Frančem hovořit o vývozním povolení USA na výše uvedenou technologii. Dále uvedl, že u garancí se vždy jedná o přísně účelovou záruku na konkrétního příjemce a dle jeho znalostí se vládní garance obvykle poskytuje pro subjekty na území vlastního státu, na rozdíl od vývozních povolení.

Z Československé obchodní banky, a.s. se sídlem Praha 1 přišlo sdělení, že banka nikdy neměla ve svém portfoliu a bilanci žádné listinné cenné papíry vydané v USA ve prospěch ACS Brandýs nad Labem, ani je neobdržela od Komerční banky a.s. jako součást jakéhokoli obchodu nebo vyrovnání, žádné listiné cenné papíry vydané ve formě garance ve prospěch této firmy ani nikdy nepřijala do úschovy a toto blíže může uvést Pavla Dušková, r.č. 735705/1581. Tato však nebyla vyslechnuta neboť v současné době pobývá mimo území ČR.

Ceská národní banka, Praha 1, sdělila, že jí není nic známo o výše uvedených garancích a ani s těmito nepřišla do styku.

Z Komerční banky a.s. se sídlem Praha 1 přišla zpráva, že právní divize vyvinula nejvyšší úsilí k nalezení požadovaných informací, avšak ze zadávaných údajů se nepodařilo zjistit o jaký druh cenných papírů se ve výše popsaném obchodu mělo jednat, zda o běžné akcie nebo dluhopisy, nebo např. směnky či certifikáty a dále že cenné papíry nelze dohledat podle majitele, k hledání je potřeba specifikovat cenný papír - názvem, ISINem nebo jiným kódem.

* viz výše uvedené ČNB o kontrole portfolií ban?

Z České spořitelny a.s. se sídlem Praha 4 byli zbaveni mlčenlivosti bývalí a současní zaměstnanci, kteří by mohli podat k předmětné věci vysvětlení. Ve věci se podařilo vyslechnout Ing. Jarmiliu Veselou r.č. 466203/134, Ing. Jindříšku Kabelkovou, r.č. 506107/100, Ing. Josefa Černého, r.č. 521217/038, Ing. Petru Biláku, r.č. 451007/060, Evu Matějkovou, r.č. 415127/076, Ing. Jaroslava Třebického, r.č. 420512/024.

Tito výše uvedení zaměstnanci ČS a.s. nezávisle na sobě všechni uvedli, že si pamatuji na poskytnutý úvěr společnosti ACS ve výši asi 180 mil. Kč, že úvěr byl jištěn bankovní zárukou ČMZRB a.s., dále z části nemovitostmi a z části kupovanou technologií. Co se týče bankovní záruky, tato byla platná za pevně stanovených podmínek do 30.9.1994, tj. po dobu čerpání úvěru a byla v ní uvedena možnost, že v případě splnění všech podmínek, je možno ji ze strany ČMZRB a.s. prodloužit na další období. Jednou z podmínek bankovní záruky bylo i to, že f. ACS měla již v průběhu čerpání úvěru postupně nasmlouvat své klienty, kteří by novou technologií ČMZRB využívali, pan Ing. Franče několik zákazníků získal, nebylo jich však tolik, aby to svědčilo o naplňování podnikatelského záměru. Povinností ČS a.s. bylo i sledovat, což je běžná praxe, zda jsou poskytované prostředky vynakládány v souladu s účelem úvěru. Při tom bylo zjištěno, že objekt ACS je postaven, že se dováží technologie, ale nikde nebylo znát, že by bylo vše uváděno do provozu. Ing. Frančem byla tendence dokupovat další technologii, protože věděl, že čerpání úvěru je časově omezeno. Ing. Franče dostal několik termínů na předložení návrhů řešení situace, ale žádný návrh nepředložil, sliboval přivést zahraničního investora, když s ním měl přijít tak uvedl, že tento mu utekl, když pro něj vyšel při jednání na chodbu. Jednání s ním byla vždy emotivní, nikdy nepředal žádné dokumenty, žádné návrhy ani nepřivedl žádné osoby, které by mu mohli pomoci řešit situaci. Ing. Franče neplatil úroky, nesplácel úvěr a také nebyl vůči bankě zcela vstřícný. Z důvodu nesplnění podmínek banky tedy bylo další čerpání úvěru, ještě před koncem sjednaného termínu ukončeno. Protože ze strany ACS nebyly dodrženy podmínky ČMZRB a.s., tak jejich bankovní garance byla ukončena dle uvedeného termínu a o dalším prodloužení již nebyli ohotni jednat. Od pana Ing. Frančeho docházeli na ČS stížnosti na celou řadu zaměstnanců v souvislosti s tímto úvěrem. Nikomu ze zaměstnanců ČS a.s. není nic známo o údajných vládních garancích USA a Ing. Franče s nimi o tom nikdy neovořil a v případě, že by tuto garanci měl jistě by ji předložil, protože by tím mohl jistit svůj úvěr.

Dále zaměstnanci ČS a.s. podali obecné vyjádření k vládním nebo bankovním garancím, s tím, že na těchto je vždy přesně uvedeno, čeho se týkají, účel a podnikatelský subjekt, kterému jsou poskytovány, v tomto případě by na nich muselo být uvedeno, že se týkají f. ACS, kompletní údaje firmy - IČO, sídlo, atd, na co jsou poskytovány a určitě by zde bylo uvedeno, za jakých podmínek jsou poskytovány. Dále, že garance jsou nepřenosné, nelze s nimi obchodovat, není možné, aby se garance stala součástí portfolia banky.

Ing. Třebický blíže uvedl, že příčinu neúspěchu pana Frančeho vidí ve špatném podnikatelském záměru, resp. v jeho obchodní a marketingové strategii, on stále nakupoval, ale neprodával, tím soustavně prohluboval svoji ztrátu.

Ing. Bilák blíže uvedl, že neví nic o tom, že by úvěr pana Frančeho byl jištěn nějakou vládní či bankovní garancí USA a v žádném případě není pravda, že by panu Frančemu říkal, že přišla garance jeho úvěru z USA, ví jen, že komponenty pocházejí z USA.

O spolupráci po pátrání po údajných garancích USA, které dle Ing. Frančeho vydal FED USA byl požádán Interpol. Interpol Washington sdělil, že FED USA je označení pro subjekt tvořený ústředními bankami USA (US Federal Reserve System), jednotlivá ústředí mají sídla v New York, St. Louis, Minneapolis, Filadelfie, Atlanta, San Francisko, Dallas, Cleveland, Kansas City, Boston, Richmond a Chicago. Tato organizace má dalších 25 poboček po celých USA, k tomu aby mohla americká strana poskytnout požadované informace je třeba zjistit, která z výše uvedených federálních bank se v předmětné věci angažovala, přesná data vydání těchto garancí, a další podrobnosti týkající se uvedených garancí (čísla smluv, kopie, identifikační údaje zúčastněných stran). Toto prý jsou alespoň minimální požadavky, po jejichž sdělení je možno v USA zahájit relevantní šetření.

Dne 10.12.2001 byl na OÚV Mělník opětovně Ing. Franče k předmětné věci vyslechnut, bylo mu zároveň umožněno nahlédnout do spisu. Ing. Franče uvedl, že není schopen přesněji identifikovat údajné zahraniční cenné papíry podle jejich názvu, ISINu nebo jiného kódu, o emitentovi je mu známo, že by to měl být FED USA a také, že doplnění informací k charakteru a druhu cenného papíru dodá během ledna 2002. Toto však do dnešního dne neučinil. (29.3.02) Dále mimo jiné uvedl, že o existenci cenných papírů v jeho prospěch a že mu byly ukradeny ví i od pana Milana Reháka, bytem Lomená 48 Trutnov, který mu tuto informaci s posměchem řekl.

Osoba Milan Rehák, byla ztotožněna dle evidence obyvatel, jedná se o Milana Reháka, r.č. 550604/2201. Na věrohodnost této osoby byl učiněn dotaz na OOP Trutnov. Vedenec tohoto obvodního oddělení P ČR sdělil, že se jedná o muže rómské národnosti, který se sdržuje v místě svého bydliště, má pronajatý hotel, který však přivedl ke krachu, v současné době je stíhan pro tr. čin podvodu. Z důvodu tohoto zjištění nebylo požadováno podání vysvětlení od této osoby, neboť její výpověď nelze brát jako důvěryhodnou a dále tato osoba vzhledem ke svému postavení nemůže mít lepší informace než vyslechnutí pracovníci bank.

Provedeným šetřením postupem dle § 158 tr. řádu se nepodařila zjistit existence cenných papírů ve formě vládní či bankovní garance USA a to jak z důvodu, že oznamovatel žádné bližší údaje k tomuto nebyl schopen poskytnout, ale i dle vyjádření vyslechnutých pracovníků bank, ze kterých vyplývá, že žádné takové garance pravděpodobně neexistují. Dále tvrzení Ing. Franče, že garance jsou součástí portfolia ČSOB a.s. a tyto jsou dále poskytovány k jiným účelům než byly vystaveny se jeví vzhledem k výše zjištěným skutečnostem, jako bezpředmětné.

Vzhledem k tomu, že se nepodařilo zjistit takové skutečnosti, které by naplnovaly skutkovou podstatu trestného činu uvedeného v tr. oznámení, ani jiného tr. činu uvedeného ve zvláštní části tr. zákona a nebylo na místě věc vyřídit jinak, rozhodl jsem jak je ve výroku tohoto usnesení shora již uvedeno, tedy věc dle § 159a, odst. 1 tr. řádu odložit.

Poučení : Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je možno podat na zdejší součásti P ČR do tří dnů od jeho doručení. Stížnost nemá odkladný účinek.

npor. Ing. Voráček
policejní rada